

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35457
Nom	Lingüística grega I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1002 - Grau de Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1002 - Grau de Filologia Clàssica	5 - Lingüística Griega	Obligatòria
1013 - Grau en Filologia Clàssica	5 - Lingüística grega	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LABIANO ILUNDAIN, JUAN MIGUEL	145 - Filologia Clàssica

RESUM

Aquesta assignatura es cursa en tercer curs i és de caràcter obligatori.

Segons la *Memòria de verificació del títol oficial de grau en Filologia Clàssica* (pàg. 44/132), els continguts de l'assignatura són: «En la materia de *Lengua griega* se han asimilado unos conocimientos básicos de fonética y morfología griegas, en los que han predominado los procesos de reconstrucción interna. Por el contrario, en esta asignatura se pretende sumar a esta la reconstrucción comparada basada en los datos que proporcionan los dialectos griegos. Si hasta ahora el conocimiento adquirido se ha circunscrito a los dialectos jónico y ático, ahora debe asimilar una panorámica general de todos los dialectos históricos, de su fonética y de su morfología».

Aquesta assignatura obre el bloc de matèries dedicades a l'aprenentatge de la lingüística grega, que continua amb les assignatures optatives *Lingüística Grega 2* i *Història de la llengua grega*.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es tindran en compte les característiques de l'estudiant interessat en realitzar els estudis de Grau en Filologia Clàssica, segons es detallen en el punt 2. Perfil de Acceso Recomendado (Memoria de verificación del título oficial de grado en Filología Clásica, apartado 4.2, pp. 7-8/132).

Cal tenir un coneixement sòlid i rigorós de l'àtic clàssic.

COMPETÈNCIES

1002 - Grau de Filologia Clàssica

- Coneixer la llengua grega i la seua literatura.
- Adquirir la capacitat per interrelacionar els distints aspectes de la filologia.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.
- Conèixer la configuració diacrònica i el funcionament sincrònic de les llengües gregues.

- Adquirir coneixement teòric i pràctic de tècniques i mètodes lingüístics aplicats a la llengua grega.
- Adquirir la capacitat de localitzar, sintetitzar i gestionar informació bibliogràfica i d'instruments informàtics en l'àrea d'estudi de la Filologia Clàssica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Segons la **Memoria de verificación del título oficial de grado en Filología Clásica**, apartado 5.5.1.2, pp. 44/134, els resultats d'aprenentatge de l'assignatura són: «Consolidación de los conocimientos adquiridos en la materia Lengua Griega. Adquisición de un conocimiento panorámico de todos los dialectos históricos, de su fonética y morfología».

En acabar l'assignatura, a partir de les competències i els resultats d'aprenentatge, això es concreta en que l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Descriure els trets generals i específics de la llengua grega dins de l'indoeuropeu (IE).
2. Comprendre i saber aplicar processos senzills de reconstrucció interna del grec antic.
3. Identificar i explicar els trets comuns dels dialectes del grec meridional i septentrional.
4. Classificar i explicar els trets dialectals del grec antic.
5. Localitzar en un mapa la situació d'Atenes i d'altres localitats importants a l'època clàssica, amb una atenció especial a la distribució geogràfica dels dialectes grecs.
6. Identificar i descriure les varietats d'alfabets en grec antic amb els seus valors fonètics.
7. Descriure el sistema fonològic bàsic del grec antic.
8. Descriure i distingir els fenòmens de fonètica sintàctica en grec antic.
9. Descriure i distingir els tipus d'accent al grec antic.
10. Descriure, identificar i classificar els principals processos fonètics vocàlics i consonàntics del grec antic.
11. Identificar i explicar les categories morfològiques de una forma nominal i pronominal.
12. Identificar i explicar les categories morfològiques de una forma verbal.
13. Identificar en un text un vocabulari grec fonamental d'unes 1.000 paraules com a mínim, procedent fonamentalment dels textos treballats a l'assignatura.
14. Traduir personalment sense diccionari textos grecs en versió original. Més en concret: saber llegir, comprendre el text i oferir-ne una traducció pròpia, amb capacitat d'explicar-la i justificar-la. És a dir, s'exclou expressament la capacitat de combinar amb més o menys encert traduccions alienes, copiar-les o memoritzar-les, sense haver comprès el text grec en la seua versió original.
15. Llegir bibliografia especialitzada en llengua nacional i estrangera.
16. Establir i sintetitzar les idees principals de la bibliografia consultada.
17. Llegir i escriure amb correcció i amb capacitat crítica d'anàlisi i de síntesi.
18. Llegir un text grec en veu alta, amb facilitat i claredat, d'acord amb la pronunciació erasmiana.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Panorama general del grec.

- 1.1. La situació del grec dins de la família lingüística indoeuropea.
- 1.2. Periodització del grec antic.
- 1.3. El grec del 2n mil·lenni a. C. La teoria de les tres onades.
- 1.4. Trets comuns dels dialectes del grec meridional.
- 1.5. Descripció general de la llengua grega.

2. Els sistemes d'escriptura de el grec antic.

- 2.1. Adaptació de l'alfabet fenici a l'alfabet grec.
- 2.2. Breu nota sobre els dígrafs <EI> / <OY> i els seus valors fonètics.

3. Preliminars de fonètica.

- 3.1. Qüestions generals.
- 3.2. Sistema fonològic bàsic de el grec antic.
- 3.3. Algunes qüestions sobre la síl·laba.
- 3.4. Fenòmens de fonètica sintàctica.
- 3.5. L'accent.

4. Fonètica grega I. Principals processos vocàlics.

- 4.1. L'alternança vocàlica o apofonía.
- 4.2. Allargaments compensatoris (AC).
- 4.3. El canvi > (/ a /> / /) i / o () /> / i () / en jònic-àtic.
- 4.4. Resum del sistema vocàlic de l'jònic-àtic.
- 4.5. El canvi / /> / AE / a leo.
- 4.6. Altres canvis vocàlics condicionats.
- 4.7. Tancament de vocals llargues mitjanes en alguns dialectes: el cas del beoci.
- 4.8. Metàtesi de quantitat (MC).
- 4.9. Contraccions.
- 4.10. Els diftongs de primer element llarg.

5. Fonètica grega II. Principals processos consonàntics.

- 5.1. Tendències generals de les oclusives.
- 5.2. Tractament de les labiovelars.
- 5.3. Grups de consonants.
- 5.4. Tractament de / s/ procedent de l'IE *s.
- 5.5. Tractaments de yod *j.
- 5.6. Tractaments de wau *w.

6. Morfologia grega. Nocions generals sobre morfologia flexiva, composició i derivació.

Nocions generals sobre morfologia flexiva, composició i derivació.

7. Morfologia grega. Morfologia nominal.

Morfologia nominal.

8. Morfologia grega. Morfologia verbal.

Morfologia verbal.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Lectures de material complementari	7,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	40,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	40,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	3,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**ACTIVITATS PRESENCIALS:**

Es refereix a les classes teórico-pràctiques (60 hores).

Les classes teórico-pràctiques estaran basades en **classes expositives-interrogatives i interactives** en les quals es desenvoluparan, treballaran i aplicaran els continguts de l'assignatura, per tal d'assolir les competències i resultats d'aprenentatge prèviament marcats.

El professor podrà exposar continguts a classe o encarregar el seu estudi i preparació prèvia mitjançant materials facilitats a aquest efecte. En aquest cas, la classe pot enfocar-se en el plantejament i resolució de dubtes, l'aplicació pràctica dels continguts, la traducció de textos, la resolució de casos i problemes, l'execució de tasques, etc. amb ocupació de tots els recursos disponibles.

Es treballarà tant de forma individual com grupal (en grups o amb el conjunt de la classe). Amb aquesta finalitat, és necessari que els estudiants assistisquen a classe havent completat el **treball i estudi previ** que determini el professor (Activitats no presencials).

La **participació activa** dels estudiants en la classe pot registrar-se i ser objecte d'avaluació.

En el temps de classe també es podran desenvolupar altres activitats d'avaluació que indiqui el professor com, per exemple, la comprovació de l'estudi previ.

ACTIVITATS NO PRESENCIALS:

Es refereix a tota l'activitat desenvolupada fora de l'aula (90 hores).

Amb antelació a les classes presencials teórico-pràctiques podran encarregar als estudiants activitats i tasques prèvies com:

- Lectura, traducció, anàlisi i comentari dels textos grecs que s'han de treballar posteriorment a classe.
- Estudi dels continguts de l'temari, desenvolupats o no desenvolupats a classe, per al posterior treball a classe.
- Lectura de bibliografia especialitzada indicada pel professor.
- Elaboració de les tasques que determini el professor.
- Elaboració de les proves de comprovació de l'estudi previ que determini el professor.
- Elaboració d'un portafolio i d'un diari de l'assignatura.
- Elaboració de resums.
- Etc.

Aquest treball i estudi previ a les classes presencials podrà comprovar bé per preguntes directes als estudiants a classe, o bé per mitjà de la resolució de qüestionaris escrits/on-line avaluable en els quals els estudiants respondran a les preguntes que formuli el professor, en diversos formats (tipus test, resposta curta, resposta de desenvolupament, etc.), i plantejaran les seues necessitats i dubtes al professor que, d'aquesta manera, podrà adaptar les classes als interessos manifestats pels estudiants.

Entre les activitats no presencials es compta també el temps dedicat pels estudiants a la preparació dels exàmens o a altres tasques que determini el professor.

Microsoft Teams i l'**Aula Virtual** tenen un paper fonamental en tot aquest procés d'aprenentatge.

El pla de treball concret de l'assignatura s'anirà detallant a l'**Aula Virtual**.

AVALUACIÓ

- **Avaluació contínua durant el període de classes (40% sobre nota final).** Comprèn activitats realitzades durant el curs com la participació de l'estudiant en l'assignatura (mesurable per diversos mitjans), la comprovació del treball previ i les tasques, la traducció en classe i altres activitats realitzades durant el curs, inclosa la possibilitat d'exàmens aleatoris i sense convocatòria prèvia, o un examen parcial (amb teoria i pràctica de traducció i comentari lingüístic/literari d'un text vist o no vist, o altres opcions que determine el professor). El professor anirà determinant el percentatge de ponderació d'estes activitats en la qualificació d'esta avaluació contínua. **Estes activitats d'avaluació contínua no són recuperables fins a la segona convocatòria.**

- **Examen final (60% sobre nota final).** Examen oral o escrit, segons determine el professor, sense diccionari o amb ús limitat d'est, en data oficial de primera i segona convocatòria. Inclou teoria i pràctica de traducció i comentari lingüístic/literari d'un o diversos textos, vists o no vists, des de la perspectiva treballada en l'assignatura. La traducció i el comentari lingüístic han de ser coherents entre si. L'examen escrit podrà ser de redacció o de tipus test.

Observacions:

- **Segona convocatòria.** S'oferirà la possibilitat de fer un **examen adicional** per recuperar les activitats d'avaluació contínua no recuperables. Les característiques generals d'aquest examen adicional són del mateix tipus que les de l'examen final, però no han de coincidir necessàriament amb aquest; és a dir, l'examen final podrà ser escrit i aquest examen adicional podrà ser oral o viceversa, per exemple.
- En aquells casos en què la nota mitjana final de l' Avaluació sumativa siga igual o superior a 5 però no s'haja obtingut una **qualificació mínima de 4 punts** en cada component d'avaluació i els seus subapartats –o, al menys, en el conjunt de la part de cada professor–, l'assignatura quedarà avaluada com **4 SUSPENS**.
- La traducció de l'estudiant ha de ser el resultat del seu treball personal i, en eixe sentit, es penalitzarà la còpia o memorització de traduccions alienes amb el suspens global de la prova (Reglament d'avaluació i qualificació de la UV. Article 13. Realització fraudulenta de proves d'avaluació).
- L'ortografia, cal·ligrafia, estil i capacitat expositiva seran tingudes en compte en la nota final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Allen, W. Sidney. Vox Graeca. A Guide to the Pronunciation of Classical Greek. Cambridge (MA): Cambridge University Press, 1987 (3ª edició).
- Bartonk, Antonín. Chrestomathy of Ancient Greek Dialect Inscriptions. München: Lincom, 2015.
- Buck, Carl Darling. The Greek Dialects. Chicago: University of Chicago Press, 1955.
- Cassio, Albio Cesare (ed.). Storia delle lingue letterarie greche. Firenze: Le Monnier Università, 2016 (2ª edició).
- Chantraine, Pierre. Morfología histórica del griego. Reus: Ediciones Avesta, 1974 (traducción española).
- Christidis, Anastassios-Fivos (ed.). A History of Ancient Greek. From the Beginnings to Late Antiquity. Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
- Colvin, Stephen. A Historical Greek Reader: Mycenaean to the Koine. Oxford: Oxford University Press, 2008.

- Devine, Andrew Stephens, Laurence D. The Prosody of Greek Speech. Oxford: Oxford University Press, 1994.
- Giannakis, Georgios K. et alii (eds.). Encyclopedia of Ancient Greek Language and Linguistics. 3 Vols. Leiden-Boston: Brill, 2014.
- Lejeune, Michael. Phonétique historique du mycénien et du grec ancien. Paris: Klincksieck, 1972.
- Probert, Philomen. A New Short Guide to the Accentuation of Ancient Greek. London: Bloomsbury, 2003.
- Sihler, Andrew L. New Comparative Grammar of Greek and Latin. Oxford: Oxford University Press, 1995.
- Smyth, Herbert Weir. Greek Grammar (revised by G. M. Messing). Cambridge (MA): Cambridge University Press: 1956.
- van Emde Boas, Evert et alii. The Cambridge Grammar of Classical Greek. Cambridge (MA): Cambridge University Press, 2019.

Complementàries

- Bakker, Egbert J. (ed.). A Companion to the Ancient Greek Language. West Sussex, Wiley Blackwell, 2010.
- Bybee, Joan. Language, Usage and Cognition. Cambridge (MA): Cambridge University Press, 2010.
- Bybee, Joan. Language Change. Cambridge (MA): Cambridge University Press, 2015.
- Colvin, Stephen. A Brief History of Ancient Greek. Oxford: Oxford University Press, 2014.
- Fernández Galiano, Manuel. Manual práctico de morfología verbal griega. Madrid: Gredos, 1971.
- Horrocks, Geoffrey. Greek. A History of the Language and its Speakers. West Sussex: Wiley Blackwell, 2014 (2ª edición).
- Jiménez López, Dolores coord. ed. (2020). Sintaxis del griego antiguo. 2 Vols. Madrid: CSIC.
- Palmer, Leonard R. The Greek Language. London-Boston: Faber and Faber, 1980.
- Willi, Andreas. Origins of the Greek Verb. Cambridge (MA): Cambridge University Press, 2018.